

Høje Taastrup

Kommunen har fået navn efter landsbyen Høje Taastrup. Selvom det meste af landsbyen Høje Taastrup er væk i dag, så er der rester, der er tilbage, til gengæld et besøg værd, da de bl.a. rummer den gamle kirke og et par af de gamle sociale institutioner.

Du kan med stor fordel kombinere denne byvandring med en byvandring gennem *Kragehave*, der ligger i forlængelse af Høje Taastrup. Kragehave en nemlig en meget velbevaret landsby.

Du kan dertil supplere turen med: *Historisk skattejagt for børn og voksne gennem Høje Taastrup og Kragehave*.

Navnet Høje Taastrup blev første gang registreret i 1150 som *Torstenstorp* og betyder *Thorstens udflytterbebyggelse*. I 1600-tallet blev ordet *Høje* tilføjet navnet, så landsbyen kom til at hedde *Høje Taastrup*.

Førhen var Høje Taastrup en mellemstor landsby, der talte 12 gårde og 16 huse.

Turen gennem Høje Taastrup er til fods. Start ved Høje-Taastrup Kommunes Rådhus.

1. Høje Taastrup Rådhus (Bygaden 2)

Høje-Taastrup Kommunes 'nye' rådhus blev bygget først i 1980'erne. Det er tegnet af arkitekt *Robert Rasmussen*. Bemærk, at rådhuset er holdt i røde sten for at det kan harmonere med den gamle kirke fra middelalderen, der ligger tæt herved.

Kasper Heiberg. Her ses bl.a. et oprejst fortov.

Foran rådhuset står en stor skulptur, *Thors Hammer*, af *Børge Jansberg*. Det er en tradition, at kommunens nyudklækkede studenter danser rundt om den.

På rådhusets facade ses kommunens byvåben fra 1952. De fire kløvere symboliserer, at Høje Taastrup førhen var et bondesamfund. Den gule bund viser, at det var en meget frugtbar jord her. De røde mure fortæller, at Høje Taastrup ligger mellem 2 byer: København og Roskilde.

Gå til højre op imod landsbyen.

2. Forskole 1904-75 Huset (Bygaden 25) er et rødt hus fra 1904. Det blev i sin tid bygget til kommunens yngste med

skolestue i stueetagen og beboelse for andenlæreren på 1. sal.

En årrække holdt en specialskole, *Øtofteskolen*, til i den gamle forskole. I 2012 flyttede den til Sengeløse Skole. I dag er den gamle forskole omdannet til privatbolig.

Læg mærke til den spændende *udsmykning* i rundkørslen op til rådhuset af

Gå over gaden.

3. Hvor der i dag ligger 5 dobbelt huse fra 2016, lå **Høje Taastrup Skole** fra 1884 til 1975. Oprindelig var der bolig i den ene ende af huset for 1.læreren og klasselokale i den anden ende. Dertil fik skolen i 1930 en gymnastiksal, der lå på tværs af skolen. Siden holdt Øfteskolen til her, indtil den i 2012 flyttede ud på Sengeløse Skole.

Vend dig og se over mod kirken.

4. Høje Taastrups ældste bevarede skole

Det røde hus med stråtag (*Bygaden 36*) rummede fra 1740'erne og frem til 1884 Høje Taastrup Skole. Dengang var der skolestue i den ene ende af huset og bolig for læreren i den anden ende. Huset er blevet gennemrestaureret. I dag er det en privatbolig.

5. På den anden side af indgangen til kirkegården ligger **Legathuset** fra 1747 (*Præstegårdsvej 1*).

Bemærk, at Legathusets ene mur er identisk med kirkegårdsmuren på dette sted. Jens Andresen, der ejede godset Benzonsdal fra 1744-57, skænkede i 1740'erne bl.a. et legat til dette grundmurede aftægts hus for tidligere fæstere under Benzonsdal. **JAB** og **JAS**, som der står på hver sin gavl af huset, betyder ikke *I arme bønder, I arme syndere*, som børnene førhen nød at sige. **JAS**, som der står på gavlen ud mod kirkestien, henviser til godsejer **Jens Andresen** og årstallet **1747** til året for husets opførelse. På den anden gavl står **JAB** for fru, **Ida Amalia Barfoed**. Legathuset rummede førhen fire værelser med plads til otte. Nu er det en lejebolig.

Følg kirkegårdsmuren til højre. Længere fremme ses en port ind til præstegården. På hver side er der en mindetavle

6. Mindetavler ved indgang til præstegården

Til venstre ses en **mindetavle** over slaget i **1149** mellem kongerne Svend og Knud foran Høje Taastrup Kirke.

Saxo fortæller i sin *Danmarks Krønike*, at kong **Knud** af Jylland i 1149, mens kong **Svend** af Sjælland var i Skåne, sejlede ind igennem Roskilde Fjord, hærgede og plyndrede Roskilde og tog østover. Han beretter, at kong Svend snart efter samlede nogle mænd, fulgte efter og indhentede Knud og hans følge foran Høje Taastrup Kirke. Her udsplittedes et slag, hvor ingen af de to konger dog deltog. Knud måtte ikke for sine mænd, fordi han var for ung, og Svend flygtede. Trods flugten blev kong Svend siden udråbt som sejrherre, fordi det var hans mænd, der sejrede.

Til højre ses en mindetavle over **Svenskekrigen og fredsforhandlingerne 1658**. Mens Svend Gønge og hans folk i begyndelsen af 1658 prøvede at holde svenskerne i skak, for-handledes der fred i Høje Taastrup Præstegård fra den 16. til den 18. februar 1658. Freden blev den hårdeste i Danmarks historie, idet vi her mistede Skåne, Halland og Blekinge i Sverige, Bohus og Trondhjem Len i Norge, samt Hveen og Bornholm. Bemærk, at mange af de tabte landsdele mindes i gadenavnene i dag.

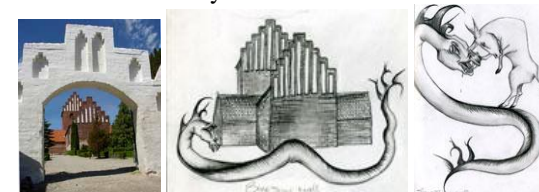

7. **Høje Taastrup Præstegård** blev bygget i 1855, mens en grundtvigiansk præst, pastor Fenger, havde præstekaldet. Præstegården var indtil en brand i 1935 en fir-længet gård, hvor en af længerne var identisk med kirkegårdsmuren.

I dag er præstegårdens gule stuehus og lidt af kuskefløjen bevaret. Når præsten skal over i kirken, går han gennem den lille port mellem mindepladerne. Gangen kaldes

præstegangen, dels fordi det er præstens vej til kirken, dels fordi flere præster ligger begravet her.

8. **Høje Taastrup Kirke** er bygget af frådsten. Kirken bestod oprindelig af et romansk skib og et mindre kor opført i perioden 1050-1150. Siden blev det udvidet. *Våbenhuset* mod nord (*kvindernes indgang*) er fra ca. år 1200. *Sakristiet* mod nord er bygget i perioden 1250-1400. *Tårnet* mod vest er bygget omkring 1400. *Våbenhuset* mod syd (*mændenes indgang*) er bygget mellem 1250-1400 og er i dag indgangen til kirken. Bemærk den flotte renaissancefacade på våbenhuset mod syd.

Lindormen omkring Høje Taastrup Kirke

Fra facts til sagn. Et vandresagn beretter, at en lindorm engang lagde sig omkring kirken med halen ved kvindernes indgang mod nord og gabet ved mændenes indgang mod syd, så ingen kunne komme ind i kirken. De gæve landsbykvinder tog nu kampen op og opfostrede en tyrekalv med fløde. Da der var gået tre år, førte fire unge piger, klædt i hvidt, tyren op til lindormen, der hurtigt blev dræbt. Beboerne kunne nu atter komme i kirke.

Hvis kirken er åben, så gå ind i kirken, ellers få fat i graveren, der har en nøgle.

Kirken har et flot *krydshælv* fra 1400-tallet.

Alteret er fra 1614. Bemærk, at det danske rigsvåben er anbragt øverst. *Alterbordet* har et renaissancepanel fra 1584. Det forestiller Kristus og hans apostle. Apostlen Bartholemæus, som kirken oprindelig blev viet til, ses på nordsiden med en kniv, fordi han blev flået levende. De *to lystager* på alteret er fra 1500-tallet.

Til højre for alteret står en *foldebænk*, et specielt møbel her fra Hedeboegnen, hvor man kan vende rygstykket. Den er malet i egnens karakteristiske farver: grøn og rød.

Kirkens *prædikestol* er fra 1620, og *kirkestolene* er fra 1862.

I kirken hænger en *kårde* fra en svensker, fændrik Johan Schytte, der døde den 20. februar 1659. Han blev dødeligt såret, da svenskerne den 11. februar 1659

forsøgte at indtage København. Det siges, at tages kården ned, bryder krigen med svenskerne atter ud.

I 1700-tallet ejede godset Benzonsdal kirken. I kirken ses *to plader*, der nævner *Peder Benzons*, der grundlagde Benzonsdal i 1730. I gulvet i sakristiet findes *Jens Andresens fundats*, der bl.a. omtaler hans legat til Legathuset og til skolen (se punkt 5).

Bemærk ude på kirkegården *Pastor Fengers gravsten* til venstre for indgangen. Da salmedigteren B.S. Ingemann i 1850'erne besøgte pastor Fenger, skrev han et digt til ham, som i dag hænger i præstens stue prentet i guld på marmor.

Her ligger hunden begravet

Selvom Høje Taastrup præstekald var et af de største i landet (ca. 180 td. land), fortælles det, at en kone fra Taastrup Valby i 1640'erne bestak præsten. Han begravede hendes hund på kirkegården, mod at hun tilskødede ham og kirken lidt jord. Så her på Høje Taastrup kirkegård *ligger hunden begravet*.

Gå ud af den port, der ligger lige frem.

9. Smedjen 1777-1890

På den anden side, (*Bygaden 53*), hvor det hvide hus med sort bindingsværk ligger i dag, lå der fra

1777-1890 en Smedje. Smedjen havde tidligere lidt jord

og blev pga. dens placering over for kirken kaldt *Kirkebakkegård*. Huset her ser gammelt ud, men det meste af huset blev nedrevet 2001 og siden genopført. Huset var på det tidspunkt beboet af de katolske Assumptionssøstre og fik navnet *Klostergården*. De fraflyttede i 2011. Huset er i dag en privatbolig

I *nabohuset* på hjørnet (*Bygaden 55*) boede **graveren** førhen. I *huset* tæt herved fra 1910 (*Bygaden 59*) boede **skomageren**.

10. Høkeren, den første købmandsbutik

I det grå hus på den anden side af vejen (*Bygaden 40*) holdt en **høker** til fra sidste halvdel af 1800-tallet. Stalden i længen bagved blev førhen kaldt *Salen*, da man dengang samledes til fastelavn her.

11. Husmandshus

Det hvide hus (*Bygaden 65*) på den anden side af gaden var et gammelt **husmandshus** med 3 td. land i Taastrup Huse, som bl.a. maleren L.A. Ring smukt har forevignet.

Gå evt. et lille smut ned ad strædet til venstre.

Her ses et gammelt stråttækt hus (*Bygaden 63 A*). *Bygaden 63 B* er et af de gamle husmandshuse, der førhen havde 3 td. land ved Taastrup Huse.

Ved Vænget går du ind i nabolandsbyen Kragehave, der er en idyllisk landsby. Du kan hente en folder om den. Du kan nu enten fortsætte ind i nabolandsbyen eller vende om.

12. Bageren (*Bygaden 47*)

I det lille gule hus, der er fra 1888, var der bager i begyndelsen af 1900-tallet.

13. Brugsen

I 1890 åbnede **Brugsen** i den lille bygning til højre, der ligner en garage (*Bygaden 45*).

I 1928 byggede Brugsen det store hus og holdt til her indtil 1985. I dag er det en privatbolig.

Gå til højre ned ad Frøbjergget og afslut turen i nutiden.

Allé 10) er tegnet af arkitekt *Hen-ning Larsen*, lysets mester. Bygningen er fra 1981 og holdt i hvidt og blå.

I gården ses en sten af *Poul Gernes*. Stenens udsmykning indgår i gymnasiets logo i dag.

Høje Taastrups gamle **vandtårn** tæt herved er i dag et godt udkigstårn.

Du kan eventuel slutte turen ved at gå op i det: Herfra kan du nyde udsigten over det nye Høje Taastrup.

